

Droppen



Nyhetsbrev från Miljöresurs Linné Nr 2010.2

Närodlat eller ekologiskt?

Är närproducerat klimatsmart? Är närproducerat miljösmart? Vi har fått en nationell, och tyvärr vilseledande, debatt om vår livsmedelsproduktion. Man ställer ekologiskt mot närproducerat. Flera aktörer tycks tro att om något är närproducerat så är det med automatik också klimatsmart.

I själva verket finns enligt flertalet forskare inte ett sådant generellt samband. För att ett livsmedel skall vara miljösmart måste man väga in många fler faktorer.

Vilket är mest klimatsmart?

Flertalet logistikforskare säger att det varierar från produkt till produkt. Minst lika viktigt som transportavståndet är transportsätt (bil/tåg/båt) och hur välfyllda transportererna är.

Jämför 1 liter mjölk av de två olika varianterna. Konventionella högavkastande kor kan få upp till 25 % av kraftfodret importerat från bl.a. Sydamerika. Det odlas med hjälp av konstgödning och bekämpningsmedel - båda klimatpåverkande vid tillverkning. Ekologiska kor har mindre än 5 % av kraftfodret importerat, där sojan kommer från Italien (ekologiskt odlad).

Mjölk från en sådan kossa har utöver mattransporten till Sverige en betydligt högre energibelastning än ekokossan som hämtar en helt dominerande del av sin föda hemmavid (SIK-rapport 749/2006).

Vad gäller mjölkens klimatpåverkan har branschorganet "Svensk mjölk" visat att den absolut största delen av mjölkens klimatpåverkan äger rum ute i produktionen. I produktionen bör också räknas in den klimatpåverkan som konstgödsel och bekämpningsmedel har. Den näst största delen av klimatpåverkande transporter uppkommer, när mjölken flyttas från butiken till bostaden. Mejeriföretagens logistik är väl genomtänkt och har sammantaget mindre påverkan än vad vi i konsumtionsledet åstadkommer.

Miljösmart mat når fler miljömål !

Klimatsmart profilering hjälper endast till att uppnå ett av de 16 nationella miljömålen, nämligen "minskad klimatpåverkan".

Ett miljösmartare agerande innebär att man vid livsmedelsproduktion (och konsumtion) försöker beakta så många miljömål som möjligt. Då når vi också en bit på vägen till "giftfri miljö", "ökad biologisk mångfald", "ett rikt odlingslandskap", "grundvatten av god kvalitet" och "ingen övergödning". Det innebär betydligt större totala miljöframgångar i vardagen än om vi enbart försöker vara klimatsmarta!

Grönare näringslivspolitik önskas !

När vi vid ett par tillfällen "frågat regeringen" om det s.k. 25 %-målet för ekologisk konsumtion i offentlig sektor har vi fått entydiga besked att ambitionen snarast är att höja nivån.

Aldrig någonsin har vi i Sverige köpt så mycket KRAV-märkta produkter, från vinflaskor till mjölkpaket eller från äggkartongen till köttfärsen. Trots lågkonjunktur ökar alla livsmedelskedjor sin försäljning av ekologiska produkter (i genomsnitt 18 % under 2009).

Det nationella målet om 20 % ekologiskt certifierad jordbruksmark nås troligen inte 2010, men enligt SCB har vi inte på länge haft så många hektar i eko-karens (dvs väntan på godkännande). Därför känns det lite konstigt att många kommuner hellre vill satsa på mer närodlat istället för både närodlat *och* ekologiskt.

Vår slutsats

Vi anser att en grönare, och mera hållbar, näringslivspolitik bör inriktas på att lokalt öka produktionen av ekologiska livsmedel. Utmaningen är alltså inte "närproducerat eller ekologiskt".

Utmaningen är närproducerat **OCH** ekologiskt!

600 000 kr att dela på

Vi har nyligen fått gehör för våra miljötankar, då vi tilldelats 600 000 för olika miljösmarta utbildningar i regionen. Kontakta oss om din organisation vill ta del av dessa erbjudanden.

Goda hållbara hälsningar från

Ann-Carin, Karin, Erik och Gösta